

Registerblad

Datum: Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Område av riksintresse för naturvård i Skåne län

Områdesnummer: N 4

Områdesnamn: Värsjön

Kommun: Hässleholms och Örkelljunga kommuner

Kartblad:

Topografisk karta: 033; 3D Kristianstad NV

Ekonomisk karta: 03390; 3D9a Värsjö
03391; 3D9b Bjärabygget
03380; 3D8a Slättsjö
03381; 3D8b Änglarp

Area: 280 ha

Naturgeografisk region: 8 Nordöstskånes skogslandskap

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Avrinningsområde 88, Helge å

Agrara kulturlandskaps- regioner:

2 Sydsvenska odlingsbygderna

Landskapsformer, terrängformer/områdestyper

i kust- och havsområden: Kullig terräng med relativ höjd 20-50 m.
Peneplan, kullig morän, morändämd sjö

Riksvärde

Sjö	Flora	
	Fauna	

Värdeomdöme

Värsjön är en klar och mesotrof sjö. I sjön finns macroalgen *Nostoc Zetterstedtii* och rikligt med flodkräftor.

Huvudkriterier

A.

Förutsättningar för bevarande

Kalkning för att motverka försurningsskador. Kräddfisket hållas under uppsikt.

Sjön kan påverkas negativt av:

- vattenreglering
- olika anläggningar i vattnet
- näringsrika och/eller förorenande utsläpp
- inplantering av kräftor
- försurning och överfiskning

Säkerställande

- Natura 2000-område: Vårsjön (SCI)

Områdets huvuddrag

Vårsjön är en sjö av fiolentyp med klart vatten men inte näringsfattig. Den har en rik rosettvegetation (lobelia). Stränderna är ganska branta moränstränder, utan vassar. Vid utloppet finns ett sandområde där den sällsynta algen *Nostoc zetterstedti* förekommer. Sjön är inte sänkt. pH ligger vid ca 7.0. Den kalkas numera. Huvudsakliga tillflödet är grundvatten förutom ett par mindre tillflöden. Tillrinningsområdet är litet ca tre gånger sjöns yta. Vårsjön avvattnas via Osbäcken, Vittsjösjöarna och Verumsån till Helgeå. I Vårsjön förekommer rikligt med flodkräfta. Storlom och fiskgjuse häckar i området.

Anmärkningar

Beståndet av flodkräfta slogs ut av kräftpest 2001. Under 2004 har försök inletts att återinföra flodkräftan i Vårsjön.

Referenser

Lillieroth, S 1950: Der See Vårsjön. Acta limnologica 3.

Fiskeriverket, beslut 1988-04-11 rörande Områden av riksintresse för yrkesfisket, områden av särskilt intresse för fritidsfisket samt områden av särskilt intresse avseende arter och stammar av fisk.

Registerblad

Datum: Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Område av riksintresse för naturvård i Skåne län

Områdesnummer: N 5

Områdesnamn: Stensmyr- Vejshulta myr

Kommun: Örkelljunga och Hässleholms kommuner

Kartblad:

Topografisk karta: 033; 3D Kristianstad NV

Ekonomisk karta: 03391; 3D9b Bjärabygget
03381; 3D8b Änglarp
03382; 3D8c Kvidala

Area: 1543 ha

Naturgeografisk region: 8 Nordöstskånes skogslandskap

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Avrinningsområde 88, Helge å

Agrara kulturlandskaps- regioner:

2 Sydsvenska odlingsbygderna

Landskapsformer, terrängformer/ områdestyper i kust- och havsområden:

Slätt med lägre relativ höjd än 20 m

Riksvärde

Myrkomplex	Fauna	
Topogena kärr		
Svagt välvd mosse		
Platåformigt välvd mosse		

Värdeomdöme

Stensmyren och Vejshulta myren är ett mångformigt värdefullt myrkomplex med högt värderade topogena kärr, svagt välvda mossar och platåformigt välvda mossar.

Huvudkriterier

A, B.

Förutsättningar för bevarande

Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot:

- dränering
- vattenreglering
- dämning
- torvtäkt

Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner kan skada naturvärdena.

Säkerställande

- Ingår i myrskyddsplan för Sverige.

Områdets huvuddrag

Området är ett typexempel på nordskånskt myr- och skogsområde med mycket dålig avrinning p g a terrängens planhet.

Stensmyr är myrkomplex bestående av svagt välvda öppna och skogsbevuxna mosseytor, kärrdråg, laggkärr och en centralt belägen tjärn. Från tjärnen löper fyra kärrdråg dominerande av flaskstarr, ängsull, myrlilja och blåtåtel. Två mindre höljemosseytor med stort inslag av tuvull, förekommer i NV. Övriga öppna mosseytor domineras av ris. Ställvis förekommer lösbotenhöljor med vitag och sileshår. Mindre kärrdråg och laggar finns framför allt i östra kanten. Tjärnen omges av flaskstarr och trådstarr. Vit näckros i tjärnen. Spelplats för orre.

Äldre torvtäkter finns i södra delen av det mot söder löpande stora dråget, som är dikat i kanten. Väg och kraftledning korsar norra delen. Norr om kraftledningen är torvmarken dikad. Stensmyr dräneras till Helgeån, mot söder via Gylsbäcken till Rammsjön och Rökeån, mot ost via Bälåbäcken till Hårsjöbäcken och Vittsjösystemet.

Vejshulta myr är ett myrkomplex bestående av rismosse, skogsmosse, topogena kärr och en tjärn. Rismossarna hyser områden med riklig förekomst av martallar. Ställvis förekommer mjukmatt- och lösbotenhöljor med bl.a. småsileshår och vitag. I övrigt domineras ljung, klockljung, tuvull och kråkris. Kärr av flaskstarr eller ängsullstyp. Vissa kärrtytor domineras av trådstarr. Fläckvis förekommer myrlilja och bladvass. Tjärnen kantas av ett smalt bälte av flaskstarr. Vit och gul näckros i tjärnen. De långsmala mosseytorerna i O omges av ett åslandskap. Här förekommer stora lösbotenmjukmatthöljor. Lokalt dikad i mindre omfattning. Torvtäkt och avbaning i östra delen. Myren dräneras till Helgeån, via bäckar till Gårdsjön och Rökeån.

Anmärkningar

VMI ID: 03D8B01, 03D9B01

Referenser

Myrar i Kristianstads län, Länsstyrelsen 1983

Översiktlig naturinventering av våtmarker i Kristianstads län, länsstyrelsen 1987.

Johnsson, T 1979 Häckfågelfauna på de Skånska mossarna.

Naturvårdsverket 2007, Myrskyddsplan för Sverige.